

**HÄMEENLINNAN SAMPO-ALAJÄRVEN OSAYLEISKAAVAN
ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
12.-16.6.2006**

**Kirsi Luoto 2006
Museovirasto/Arkeologian osasto**

Tiivistelmä

HÄMEENLINNA, SAMPO-ALAJÄRVI OSAYLEISKAAVAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI

Tutkimuksen suorittaja: Museovirasto, arkeologian osasto

Inventoija: FM Kirsi Luoto

Museoviraston arkeologian osasto suoritti 12.-16.6.2006 Hämeenlinnassa Sampo-Alajärven osayleiskaava-alueen arkeologisen inventoinnin. Inventoinnissa tarkastettiin alueella sijainneet jo tunnetut muinaisjäännökset sekä pyrittiin löytämään uusia, ja siinä keskityttiin paljolti historiallisen ajan muinaisjäännösten paikantamiseen kaava-alueelta, sillä sen kaltaista inventointia ei alueella oltu vielä kertaakaan aiemmin tehty. Esihistoriallisia inventointeja alueella oli sen sijaan tehty muutamaan otteeseen (Sarasma 1939; Saukkonen 1984). Tutkimuksista vastasi Museoviraston tutkija FM Kirsi Luoto, ja tutkimuskustannukset 3670 € maksoi Hämeenlinnan kaupunki.

Inventointialueelta tunnettiin aiemmin kaksi kiinteää muinaisjäännöstä: Nukarin kuppikivi (109 01 0011) sekä Sylkkyvahan rajakivi (109 01 0065). Inventoinnin aikana kyseiset muinaisjäännökset tarkastettiin. Lisäksi inventointialueen ulkopuolelta tarkastettiin yksi ennestään tunnettu rautakautinen kalmisto, Hämeenlinnan Kalmanmäki (109 01 0001). Irtolöytökohteita alueelta tiedettiin yhteensä neljä. Paikat on tarkastettu aiempien inventointien yhteydessä (Sarasma 1939, Saukkonen 1984), eikä niillä vuoden 2006 inventoinnissa käyty.

Inventoinnissa löydettiin yhteensä neljä uutta historiallisen ajan muinaisjäännöstä. Näistä kaksi, Ratasniityn siltaporras ja Vuorentaan vanhan koulun tukimuuri liittyvät Hämeen Härkätiehen, edellinen sen vanhempaan 1600-luvulle saakka Alajärven kaakkoispuolella kulkeneeseen linjaukseen ja jälkimmäinen Härkätien uudempaan, Alajärven luoteispuolella kulkevaan linjaukseen. Molemmat kohteet löytyivät yleisövihjeiden perusteella. Kaksi muuta uutta kohdetta ovat rajamerkkejä.

Uusien kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi inventoinnissa löydettiin kuusi tentatiivikohdetta. Myös kaikki tentatiivikohteet ovat historialliselta ajalta. Kohteista kolme on kivilouhoksia, yksi hiilimiilu, yksi tarkemmin määrittelemätön maarakenne ja yksi rakennuksen pohja.

Löydöt: -

Kenttätyöaika: 12.-16.6.2006

Tutkimuskustannukset: Hämeenlinnan kaupunki

Tutkimusraportti: Kirsi Luoto 28.9.2006 Museoviraston arkeologian osaston arkistossa

Sisällysluettelo

1. Johdanto	s. 1
1.1. Alueen topografia	s. 2
1.2. Tutkimusalueen historiaa	s. 3
1.3. Inventoinnin tavoitteet ja metodit	s. 4
1.4. Yhteenvedo tuloksista ja raportin rakenne	s. 4
2. Hakemistot	s. 6
2.1. Peruskarttaotteet ja luettelo osayleiskaava-alueen ja sen lähiseudun kiinteistä muinaisjäännöksistä	s. 6
2.2. Peruskarttaotteet ja luettelo osayleiskaava-alueen tentatiivikohteista	s. 11
2.3. Peruskarttaotteet ja luettelo osayleiskaava-alueen irtolöytökohteista	s. 15
3. Kohdekuvaukset	s. 17
3.1. Kiinteät muinaisjäännökset	s. 17
3.2. Tentatiivikohteet	s. 31
3.3. Irtolöytökohteet	s. 38
Kuva- ja negatiiviluettelo	s. 42
Dialuettelo	s. 43
Lähteet	s. 43
Valokuvataulut	s. 45